

Карамушко Н. А.,

аспірант кафедри оподаткування
Східноукраїнського національного
університету ім. Володимира Даля,
Україна

Karamushko N. A.

МОНИТОРИНГ СТРАТЕГІЇ ООНОВЛЕННЯ ПІДПРИЄМСТВ АПК

Автором розглянуто етапи розробки і реалізації стратегії оновлення підприємств АПК як чинник підвищення їх конкурентоспроможності. Розроблено принципи створення системи моніторингу стратегії оновлення підприємств.

MONITORING STRATEGY OF RENEW ENTERPRISES AIC

It is considered by author the stages of development and embodiment strategy of renew enterprises AIC (agroindustrial complex) as a factor of increase their competency ability. The principles of creation system monitoring of the strategy renew enterprises.

Необхідною умовою виходу підприємства АПК з кризового стану, ефективного використання можливостей і переваг, стратегічного потенціалу є формування та реалізація стратегії оновлення.

Таблиця 1

ЕТАПИ ФОРМУВАННЯ ТА РЕАЛІЗАЦІЇ СТРАТЕГІЇ ОНОВЛЕННЯ ДЛЯ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

Етап 1	Етап 2	Етап 3	Етап 4
1. Визначення основної стратегічної мети, місії	1. Аналіз діяльності потенційних конкурентів	1. Формування стратегії досягнення поставленої мети	1. Моніторинг стратегії оновлення підприємств
2. Визначення можливостей підприємства, його потенціалу	2. Оцінювання впливу чинників макро- та мікроекономіки	2. Визначення тактичних завдань та пріоритетів у процесі здійснення перетворень	2. Спостереження фактичного стану процесу оновлення, вимірювання та аналіз
3. Виявлення сфери діяльності для використання капіталу підприємства	3. Оцінювання сучасного економічного, технічного та технологічного стану. Аналіз стратегічних альтернатив	3. Реалізація стратегії	3. Коректуючі дії

Розробка системи етапів її формування має здійснюватись таким чином, щоб кожний наступний етап планування відрізнявся від по-

переднього своїми специфічними методами. До числа докорінних питань, пов'язаних з фундаментальними соціально-економічними процесами розвитку суспільства і вирішенню задач з подолання економічної кризи, відноситься і розробка моніторингу процесу оновлення підприємств агропромислового комплексу. Моніторинг — це система спостереження та контролю за станом комплексів, об'єктів з метою забезпечення раціонального використання і охорони ресурсів, запобігання критичним та кризовим ситуаціям. Базуючись на цьому визначенні можна запропонувати використовувати моніторинг у якості системи, як спеціально організоване систематичне й безупинне спостереження за станом об'єкта й оперативне його оцінювання. Основними принципами створення системи моніторингу стратегії оновлення підприємств мають бути наступні:

- оперативність та чіткість планів;
- система моніторингу — це сукупність аналізу, діагностики і контролю виявлених результатів і прогнозування на перспективу, а не просто аналітичний захід;
- повнота аналітичної бази, розроблений підбір та класифікація фінансово-економічних показників;
- система прозорості звітності;
- система моніторингу має бути здатною забезпечити необхідним обсягом інформації різні рівні управлінської ієрархії відповідно до їхніх вимог у динаміці;
- забезпечення повноти та всебічності реального відображення процесу оновлення;
- комплексне охоплення всіх сфер діяльності підприємства з урахуванням впливу факторів внутрішнього й зовнішнього середовищ із метою вироблення оптимальних варіантів оперативних, тактичних і стратегічних управлінських рішень;
- наявність ефективної системи реагування.

Результати дослідження дозволили визначити три основні кроки, які втілює у собі процес контролю:

1. Спостереження фактичного стану процесу оновлення — збирання і документування фактичних даних. Метод простого контролю «0—100» спостерігає тільки моменти завершення детальних завдань, тобто завдання завершено або на 0 %, або на 100 %; метод детального контролю передбачає оцінку проміжних станів виконання завдань, тобто виконання завдання на 30 %, 50 %, 75 % і т. і.; метод 50/50 — ступінь завершення визначається в момент, коли на виконання роботи витрачено 50 % бюджету; метод по віхах притаманний тривалим процесам, які ділять на частини — віхи з терміном виконання 2—3 місяця.

2. Проведення власне вимірювання та аналізу отриманих результатів, тобто порівняння досягнутих результатів із запланованими за показниками часу, вартості, якості, організації та змісту робіт.

3. Коректуючі дії — планування і здійснення дій, спрямованих на реалізацію процесу оновлення у відповідності з планом, або на мінімізацію невідповідностей. До можливих напрямів дій відносять пошук альтернативного рішення, перегляд вартості, термінів, змісту робіт або взагалі припинення реалізації робіт.

Література

1. *Калінеску Т.В., Романовська Ю.А., Кирилов О.Д.* Стратегічний потенціал підприємства: формування та розвиток: Монографія. — Луганськ: Вид-во СНУ ім. В. Даля, 2007. — 272 с.

2. *Калінеску Т.В.* Методологія аналізу і оцінки ефективності переміщення сфери діяльності підприємств: Монографія. — Луганськ: Вид-во СНУ ім. В. Даля, 2003. — 280 с.

3. <http://wiki.apitu.org.ua/wiki> Рекомендації парламентських слухань «Стратегія інноваційного розвитку України на 2010–2020 роки в умовах глобалізаційних викликів»

Касянчук Т. В.,

асистент каф. стратегії підприємств, ДВНЗ «КНЕУ імені Вадима Гетьмана», Україна

Kasyanchuk T. V.

The assistant of the Enterprise's Strategy Chair, Kyiv National Economic University named to Vadim Getman, Ukraine

**ДИВЕРСИФІКАЦІЯ
ДІЯЛЬНОСТІ
ПІДПРИЄМСТВ:
УТОЧНЕННЯ ПОНЯТЬ**

**DIVERSIFICATION OF ACTIVITY
OF THE ENTERPRISES:
SPECIFICATION OF CONCEPTS**

Проаналізовано різноманітні підходи щодо трактування поняття диверсифікації, класифікації її видів. Обґрунтовано взаємозв'язок стратегій інтеграції і диверсифікації. Представлено власний погляд автора на сутність явища диверсифікації.

Various approaches to the definition of the concept of a diversification, classification of its kinds are analysed. The interrelation between integration and diversification strategy is proved. The author's attitude at essence of the phenomenon of a diversification is presented.

Аналіз численних публікацій показав, що погляди науковців на поняття диверсифікації діяльності поступово змінювалися разом зі зміною економічних відносин у суспільстві. На сучасному етапі під диверсифікацією діяльності розуміють у найширшому значен-